

Preoperative pasientforberedelser -infeksjonsforebyggende tiltak.

Gjelder for: Hele SiV
Dokumenttype: Retningslinje
Sist endret: 06.02.2023

1. HENSIKT

Forebygge postoperative sårinfeksjoner og sikre klargjøring av pasienter som gjennomgår kirurgiske operasjoner. Retningslinjen skal forhindre at pasientene koloniseres med sykehusbakterier.

2. ANSVAR

Sykepleieren/hjelpepleieren som har ansvaret for å klargjøre pasienten til operasjon.

2. FREMGANGSMÅTE

Beskrivelse preoperative forberedelser

Preoperativ liggetid: pasienten bør ha kortest mulig preoperativ liggetid.

Sanere infeksjoner Evt urinveisinfeksjoner, lokale hudinfeksjoner i eller i nærheten av operasjonsfeltet bør så langt det er mulig saneres før kirurgi.

Pasientplassering

Pasienten skal ikke legges på rom med pasienter som har pågående infeksjoner

Dusj/helkroppsvask

Før kirurgiske inngrep skal pasienten gjennomføre dusj/ helkroppsvask, enten kvelden før eller morgenen operasjonsdagen. Håret skal vaskes med sjampo. I de tilfeller der pasienten gjennomfører dusj/helkroppsvask på egenhånd, skal pleiepersonalet informere om betydningen av at navle, negler etc. er tilstrekkelig rengjort. Ved abdominale operasjoner er det viktig at navlen er godt rengjort. Det er ikke sikkert dokumentert at klorheksidin helkroppsvask bidrar til å forbygge infeksjoner. Hvis man velger preoperativ helkroppsvask med klorheksidin, anbefales kvelden før og morgen operasjonsdagen (1,2,3).

Hårfjerning

Dersom hår skal fjernes, skal dette gjøres så nært opp til operasjonstidspunktet som mulig. Dette utføres ikke på operasjonsstue- eller prosedyrerom. Hårfjerning skal gjøres med elektrisk klipper. [Preoperativ hårfjerning](#).

Hudstatus

Pasientens hud i og utenfor operasjonsfeltet skal inspiseres med tanke på utslett, sår og kviser. Funn rapporteres til kirurg/operatør og dokumenteres. Eventuelle sår skal ha nyskiftede bandasjer.

Kosmetikk, smykker, piercing, ol.

Kosmetikk, smykker, piercing og kunstige negler o.l. skal være fjernet før operasjon. [Piercing hos pasienter som skal til operasjon](#)

Munnstell

Grundig munnstell er en viktig del av de preoperative forberedelsene.

Pasienter som ikke kan utføre tilstrekkelig munnstell selv, skal instrueres eller hjelpes til dette.

Påkledning og sengens renhetsgrad

Operasjonspasienter skal ha rent sykehustøy og ligge i ren seng/båre når de kjøres til operasjonsavdelingen.

Drenasjesystemer

Må være uten lekkasje. Eventuelle bandasjer må være nyskiftede.

Blære – og tarmtømming

Pasienter skal ha tømt blæren så nær opptil operasjonstidspunktet som mulig. Hvis pasienten ikke kan tømme blære spontant, skal det gjøres en intermitterende kateterisering med lavfrikjonskateter. Hvis pasienten trenger permanent urinveiskateter under operasjonen, skal dette legges inn så nært opp til operasjonstidspunktet som mulig. Enkelte inngrep krever stor tømning av tarmen. [Inngrep som krever stor tømning før gastrokirurgi](#) i disse tilfellene følges gjeldende prosedyre: [Stor tømning - voksen. Før koloskopi, kirurgi eller radiologisk undersøkelse](#)

4. GENERELT

Den endogene, pasientens egen flora, endres til «sykehusflora» i løpet av 1-2 døgn, etter innleggelsen. Muligheten/faren for at pasienten påføres sykehusflora, øker med lengre liggetid i sykehus. Pasientene bør derfor opereres snarest mulig etter innleggelse. Ø.hjelp - pasienter gjennomgår de preoperative forberedelsene i den grad det er medisinsk forsvarlig.

5. INTERNE REFERANSER

[1.6.10.8.1](#) Preoperativ hårfjerning

[1.6.10.8.2](#) Piercing hos pasienter som skal til operasjon

6. EKSTERNE REFERANSER

1. Centers for Disease Control and Prevention Guideline for the Prevention of Surgical Site Infection, 2017. JAMA Surgery. Published online May 3, 2017 - jamasurgery.com. Download from: <http://jamanetwork.com/pdfaccess.ashx?url=/data/journals/surg/0/> on 05/04/2017.

2. WHO - Global guidelines on the prevention of surgical site infection, 3 November 2016.

3. Guidance on prevention of surgical site infections – ECDC – European Center for Disease Prevention and Control – November 2016

Infeksjonskontroll.no: [Preoperativ hårfjerning](#)

7. VEDLEGG